

Zapomenutý Přerov

Městská elektrárna

Dnešní sedmdesátníci si možná ještě pamatují, kde v Přerově stávala městská elektrárna. Byla to vůbec první elektrárna, díky níž byly elektřinou osvětleny přerovské ulice. Majestátní technická stavba se čtyřicetimetrovým komínem se nacházela na levém břehu řeky Bečvy, v místech, kde nyní stojí kavárna Bečva a obytný dům.

Budova Městské elektrárny na levém břehu řeky Bečvy

Ve druhé polovině 19. století se v ulicích Přerova objevilo první veřejné osvětlení.

O zavedení veřejného osvětlení v přerovských ulicích petrolejovými lampami se v roce 1862 zasloužil tehdejší starosta města František Kramář. Do roku 1896 bylo v Přerově postupně nainstalováno celkem 130 lamp, za jejichž čistění a rozžihání se platilo ročně 780 zlatých a za petrolej 1990 zlatých.

V roce 1887 zastupitelé města Přerova začali uvažovat o zavedení elektrického osvětlení. Roku 1896 byl v Přerově ustaven výbor pro elektrické osvětlení, který koncem roku předložil ke schválení nabídku firmy Bartelmus a spol. z Brna za 92 817 zlatých. Městská rada v čele se starostou Františkem Tropperem 15. listopadu 1896 doporučila schválit stavbu městské elektrárny.

Pro výstavbu elektrárny se zvažovalo náměstí Na Marku, nakonec ale bylo vybráno místo ve středu města na levém břehu řeky Bečvy, kde byl původně sklad dřeva. Stavbu radní zadali staviteli Františku Žákovvi a na jaře 1897 se začalo s pracemi.

Výstavbu městské elektrárny zvládli stavební dělníci a elektromontážníci v rekordním čase.

Dodání strojního a elektrického zařízení, jakož i provedení rozvodné sítě a pouličního osvětlení obloukovými lampami systémem Doubrava-Donát bylo zadáno firmě Bartelmus a Donát z Brna. Ve strojovně byly postaveny pro výrobu elektrické energie dvě parní stojaté rychloběžky, každá na výkon 120 koňských sil s nimiž byla přímo spojena stejnosměrná dynamo o výkonu po 65 kW.

Zapomenutý Přerov

Dva parní kotle systému Tischbeim každý o 135 m² výhřevné plochy, při tlaku 10 atmosfér, napájecí pumpy a parní stroje dodala strojnická továrna Mäerky, Bromovský a Schulz z Králova Hradce.

V témže roce byla 15. října 1897 městská elektrárna uvedena do provozu. Elektrický proud byl zpočátku dodáván 60 odběratelům a sloužil pro pouliční osvětlení, sestávající z 28 obloukových lamp a 180 celoročních a večerních žárovek.

V následujících letech se ale zvětšil odběr elektrické energie, v roce 1903 bylo nutné přikročit k rozšíření strojního zařízení. Začal se totiž budovat městský vodovod a k pohonu čerpadel v čerpací stanici městského vodovodu u Lýsek bylo zapotřebí elektřiny.

K dalšímu rozšíření došlo v roce 1911, poté co byla uzavřena smlouva na dodávku elektrického proudu pro nádraží a přednádraží v Přerově. Zvýšený odběr elektřiny vyvolala také dostavba Všeobecné veřejné nemocnice v Přerově a později se na elektrickou síť připojily i okolní obce. Kvůli neustále stoupající spotřebě energie byla městská elektrárna s počátečním výkonem 130 kW trvale přetížena. Představitelé města se potom začali zabývat myšlenkou na postavení velkoelektrárny, tentokrát na pravém břehu řeky Bečvy vedle městských jatek. Její výstavba byla zahájena v roce 1917 a již v roce 1919 vznikla akciová společnost Středomoravské elektrárny, která 9. června 1920 zahájila provoz.

Výroba v původní městské elektrárně na levném nábřeží Bečvy byla ukončena 17. srpna 1964. Poté následovalo demoliční rozhodnutí. Na jejím místě v současné době stojí bytový dům a restaurace Bečva, která byla postavena v roce 1967.

Zdroj: Přerovské listy (2016)